

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Het is alweer bijna twee jaar geleden dat mijn vrouw en ik met mijn jongste zus een bezoek brachten aan het ziekenhuis.

Een jaar daarvoor was bij haar eierstokkanker geconstateerd.

En de specialist had haar geen enkele hoop op genezing gegeven.

Zelfs een chemokuur had z.i. geen zin meer.

Mijn zus wilde toch zo'n kuur ondergaan.

Ze wilde zo graag het huwelijk van haar enige zoon nog meemaken.

De kuur sloeg wonderlijk goed aan.

Ze heeft een aantal heel goede maanden gehad.

Maar de ziekte kwam terug.

En nu zou ze in het ziekenhuis horen wat haar te wachten stond.

Toen we het ziekenhuis binnenliepen zag ik op de stoep grote plakaten.

'Wonderen gebeuren ook vandaag!' stond daar met grote letters op.

Het was reclame voor een genezingsdienst van Jan Zijlstra die dat weekend in Schiedam zou zijn.

Mijn zus en mijn vrouw zagen de borden niet.

In het gesprek met de oncologisch verpleegkundige kreeg mijn zus te horen, dat de specialisten niets meer voor haar konden betekenen.

Met die boodschap moest ze weer naar huis.

Bij het verlaten van het ziekenhuis zagen nu ook mijn zus en mijn vrouw die borden.

'Wonderen gebeuren ook vandaag!'

'Kom naar de genezingsdiensten van Jan Zijlstra – deze week in Schiedam.'

We gingen met haar mee naar huis.

En ik vroeg: *Heb je daar wel eens aan gedacht?*

Om naar zo'n genezingsdienst te gaan?

Nee, zei mijn zus, geen moment!

Waarom zou God daar wel naar mij luisteren?

En niet wanneer ik thuis bid of in de kerk?

Waarom zou hij wel naar Jan Zijlstra luisteren en niet naar die vele mensen, familieleden, gemeenteleden, die ook voor mij bidden?

En daarmee was voor haar de kous af.

Zij ging niet naar de samenkomst van Jan Zijlstra.

Ja maar, als Jan Zijlstra nou toch iemand is met de gave van genezing.

Kun je dan zomaar aan hem voorbij gaan?

Aan hem en aan anderen die op soortgelijke wijze mensen naar zich toeroepen?

Een belangrijke vraag voor mij is dan: kent de Bijbel het verschijnsel gebedsgenezer?

De gebedsgenezer die campagne voert en die claimt van Godswege mensen te kunnen genezen door handoplegging of door machtswoorden of gebed?

Nu, dat kom ik zo in de Bijbel niet tegen.

Ik kom mensen tegen die regelmatig genezingen verrichten.

Soms veelvuldig.

Petrus b.v. en Paulus.

Maar ik lees nergens over geplande genezingsdiensten, waar grootscheeps reclame voor wordt gemaakt.

Ja maar, Paulus schrijft toch over mensen die de gave van genezing hebben?

Dat lezen we toch b.v. in 1 Cor. 12 – hét hoofdstuk over de gaven van de Geest?

Maar dat is nog maar de vraag.

Jammer genoeg wordt die suggestie wel gewekt door de NBV.

Daar lezen we in 1Cor. 12, 9: **1**

*De een ontvangt van de Geest een groot geloof,
de ander de gave om te genezen.*

Maar in de vertaling van 1951 lezen we: **2**

*De een (ontvangt) geloof door dezelfde Geest
en de ander gaven van genezingen door die ene Geest.*

Heel opvallend wordt daar gesproken over gaven van genezingen.

Een dubbel meervoud.

Dus niet de gave van genezing of om te genezen – enkelvoud.

Maar gaven van genezingen – meervoud.

Vrijwel alle commentaren die ik las vestigen daar ook de aandacht op.

En vrij breed is de uitleg van dit meervoud dat Paulus kennelijk niet bedoelt dat bepaalde enkelingen duurzaam worden uitgerust met de kracht om te genezen.

Maar God kan telkens weer opnieuw gaven van genezingen schenken.

De ene keer aan broeder X en een volgende keer aan zuster Y.

En de ene keer gaat het om die ziekte en een andere keer om een andere kwaal.

Maar we lezen nergens in de Bijbel dat God bijzondere ziekengenezers geeft.

Er is sprake van mensen die van tijd tot tijd zo'n gave van genezing ontvangen.

Of misschien zelfs maar één keer in hun leven.

Maar het is niet zo dat je onbeperkt en voortdurend over zo'n gave kunt beschikken. **3**

Een voorbeeld uit de Bijbel zelf.

Dat gaat weliswaar over de gave van het uitdrijven van boze geesten.

Maar volgens mij is dat vergelijkbaar.

We lezen in het evangelie dat Jezus op een bepaald moment zijn twaalf leerlingen er op uit stuurt.

Zij moeten overal waar ze komen het de boodschap dat het Koninkrijk van God dichtbij gekomen is aan de mensen bekend maken.

En dan vertelt Marcus (6,12v):

En zij vertrokken en predikten, dat zij zich zouden bekeren. En zij dreven vele boze geesten uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.

Enkele hoofdstukken verderop, in c. 9, vertelt Marcus hoe Jezus op een berg opnieuw op indrukwekkende wijze door God wordt aangewezen als de verwachte Messias.

Slechts drie van de twaalf leerlingen zijn daarbij.

Als Jezus na deze gebeurtenis van de berg afdaalt treft hij daar de andere leerlingen aan in grote verwarring.

Ze zijn aangeklampt door een vader, die hen gevraagd had zijn zoon van een demon te bevrijden.

En wat ze kort daarvoor kennelijk wel konden, kunnen ze nu niet.

Het lukt hen niet bij deze jongen de boze geest uit te drijven.

De gave van uitdrijving van demonen is kennelijk niet iets waarover ze blijvend kunnen beschikken.

En bij de gaven van genezingen is het precies zo.

Paulus heeft mensen kunnen genezen.

Maar als uit de gemeente van Filippi Epafroditus naar hem toe komt en tijdens zijn verblijf ernstig ziek wordt, dan kan Paulus niet veel uitrichten.

Paulus en de ander apostelen hadden geen spreekuur kunnen houden en patiënten kunnen helpen op afspraak.

Geplande genezingsdiensten hoorden niet tot hun gebruikelijke activiteiten.

Gaven van genezingen.

God geeft ze aan sommigen van tijd tot tijd.

En sommige anderen profiteren daarvan.

Maar het hoort volledig bij de vrijheid van God bij wie en wanneer Hij dat doet.

En daarom kijk ik met enige scepsis naar campagnes als die van Jan Zijlstra.

De tamtam waarmee het gepaard gaat.

De enorme nadruk ook op geld dat er moet komen om deze dienst in stand te houden.

Het is in mijn beleving zo totaal anders dan bij Jezus.

Hij bezwoer de mensen die door Hem genezen of bevrijd werden er vooral niet over te praten.

Omdat het anders zoveel ongezonde belangstelling zou trekken.

God is vrij om de één wel en een ander niet te genezen.

God is vrij om in de ene periode van de kerk veel genezingen te laten gebeuren.

En in een andere periode van de kerk minder.

God is vrij om in het ene deel van de wereld ettelijke wonderen te doen.

En in het andere deel van de wereld lang zoveel niet.

Kun je zeggen omdat je in de tijd van Jezus zoveel over genezingen leest, dat dit daarom ook in onze tijd en in ons deel van de wereld zou moeten gebeuren?

Ik denk, dat daarbij iets heel fundamenteels over het hoofd gezien wordt.

Laat ik dit voorop stellen.

God is vandaag niet minder machtig dan in de tijd van de Bijbel.

Hij kan ook vandaag genezingen tot stand brengen waarbij gerenommeerde artsen stom verwonderd staan, omdat ze dat niet voor mogelijk houden.

Maar de vraag is of de vele genezingen waarover we in de Bijbel lezen aanleiding geven te denken dat we dat dus ook vandaag zo frequent mogen verwachten.

Volgens mij verschilt onze tijd in twee opzichten ingrijpend van de tijd van toen. **4**

Allereerst is de medische wetenschap vele malen meer ontwikkeld dan toen.

En ik denk dat we de geweldige vooruitgang die op dit gebied geboekt is mogen zien als een grote zegen van Godswege.

God heeft mensen het vermogen geschonken om dingen te ontdekken.

De toegenomen kennis en de verfijnde methoden om te onderzoeken of te opereren biedt ongekende mogelijkheden tot genezing, die er vroeger niet waren.

Ziekten waaraan mensen vroeger zouden sterven zijn vandaag in hoge mate behandelbaar.

Ik noem dat ronduit een zegen, waar we God voor mogen prijzen.

En genezing door middel van de medische wetenschap is niet minder een wonder van God dan genezing daar buitenom.

Ik geloof dat daar vaak een valse tegenstelling van wordt gemaakt.

Alsof de genezingen buiten medisch handelen om pas échte genezingen van God zijn.

Nee, ook als mensen beter worden dankzij een goede diagnose van een specialist en een geslaagde operatie

en door middel van de juiste medicijnen –

dan is dat een genezing waar we God van harte kunnen danken.

Ook al is de huisarts of de specialist een pure atheïst.

Dat doet daar niets aan af of toe.

Zeker, deze zegen kan ons ook tot vloek worden.

Als we Gods hand er niet meer achter zien.

En als de kennis en de kundigheid van de specialist onze zekerheid gaan worden.

Als we het gevoel hebben dat bidden niet meer zo nodig is omdat we in handen van een knappe dokter zijn.

Dan kan de zegen tot vloek worden.

Dan verdwijnt God en het besef van zijn macht achter de rug van de medicus.

Maar op zichzelf is genezing dankzij het ingrijpen van een dokter,

waarover we Gods zegen hebben afgesmeekt,

niet minder een genezing op gebed als een genezing zonder zo'n ingrijpen van een arts, of ondanks het ingrijpen van een arts.

En daarom durf ik de stelling aan dat de medische wetenschap, die ons ter beschikking staat, net zo zegenrijk is als de vele genezingen zonder die wetenschap in de tijd van de Bijbel.

Zo heeft God ook in ons midden al heel wat wonderen van herstel gedaan.

En dan het tweede punt waarin de tijd van nu verschilt van die van toen. **5**

Als je ziek was in de tijd van Jezus en de apostelen was dit niet alleen een lichamelijk probleem, maar vooral een sociaal en maatschappelijk probleem.

Melaatsheid b.v. maakte iemand tot een uitgestotene.

Zo iemand hoorde niet meer in de samenleving thuis.

Je werd geïsoleerd, een paria en een outcast.

Hetzelfde gold b.v. voor de vrouw die onophoudelijk bloed verloor.

Zij was onrein en daarmee uitgesloten van godsdienstige bijeenkomsten.

En de blinden, de doven en de verlamden stonden buiten het arbeidsproces.

Met alle materiële gevolgen van dien.

Want ze konden vaak niet anders in hun onderhoud voorzien dan door te bedelen.

Van sociale voorzieningen was nauwelijks sprake.

Ziekte betekende destijds per definitie een leven in armoede en eenzaamheid.

Dus genezing betekende meer dan alleen maar weer gezond zijn.

Het was opheffing van het isolement.

Terugkeer in de samenleving van kerk en maatschappij.

Weer voor je zelf en je gezin kunnen zorgen.

Een bijzonder ingrijpende gebeurtenis.

Die dimensie heeft ziekte vandaag lang niet in zo sterke mate.

Natuurlijk, ziekte isoleert ook vandaag.

Je komt naast het arbeidsproces te staan.

Je verliest sociale contacten.

Maar het is vandaag lang niet zo dramatisch als toen.

6

Daarom, als in bepaalde delen van de kerk vandaag zo sterk wordt gefocust op de boodschap van genezing als een speerpunt van echt kerk zijn vandaag – dan zit daar volgens mij een bedenkelijke kant aan.

Dat zou wel eens te maken kunnen hebben met een al te sterk accent op onze lichamelijkeheid, zoals we die ook in de samenleving om ons heen tegenkomen.

Hoe veel nadruk wordt er o.a. in reclame niet gelegd op onze gezondheid, op fitness, op afslankdiëten, op er goed en verzorgd uitzien, op seksualiteit ook.

Ons lichaam is superbelangrijk geworden als instrument om te genieten.

En als in christelijke kringen juist ook de boodschap van genezing heel centraal wordt gesteld staat dat daar m.i. niet los van.

Daarmee wordt bewust of onbewust ingespeeld op de sterke behoefte van onze tijd dat we ons lichamelijk en psychisch goed willen voelen.

Het is de geest van deze tijd dat alles in ons leven naar wens moet zijn.

En het is moeilijk te accepteren dat er ook sprake kan zijn van gebrokenheid.

Juist ook de vlucht die de medische wetenschap heeft genomen maakt dat we er niet gemakkelijk genoeg mee kunnen nemen dat we moeten leven met gebrokenheid.

En dat brengt me bij een laatste onderwerp als het gaat over het thema van genezing, zoals de Bijbel daarover spreekt.

7

Dat is de prikkelende stelling dat God misschien eerder in het lijden is dan daarbuiten.

Ik realiseer me dat dit een gewaagde uitspraak is.

Het lijkt haast een verheerlijking van het lijden boven leven zonder lijden.

Een vorm van geestelijk masochisme.

Maar zo is het niet bedoeld.

Waar het me om gaat is dat we als kinderen van God moeten leren de gebrokenheid van dit leven te accepteren.

Die gebrokenheid is een werkelijkheid voor zieken en gezonden.

Alleen, als je gezond bent realiseer je je dat lang niet altijd.

Als je gezond bent kan het leven gaaf en flitsend lijken.

Je kunt gaan en staan waar je wilt, doen en laten wat je wilt.

Je kunt je volledig inzetten voor de doelen die je nastreeft.

Je kunt het gevoel krijgen alles te kunnen en alles aan te kunnen.

Het gevoel van de dichter van Psalm 30:

8

In mijn overmoed dacht ik:

Nooit zal ik wankelen –

Er kan iets van overmoed in je leven komen.

En dan leef je voorbij aan de werkelijkheid van het leven hier en nu, dat nog steeds een bedreigd leven is.

De dichter heeft dat plotseling ervaren.

9

HERE, U verborg uw gelaat en ik bezweek van angst..

God hoeft maar even een andere kant uit te kijken, en ik ben nergens meer.

Alles waar ik mijn zekerheid aan ontleen blijkt voos en onbetrouwbaar.

Het kan zomaar in elkaar klappen.

10

En dan kan ziekte heilzaam zijn.

De levensbedreigende ziekte die mijn vrouw is overkomen, heeft ons beiden sterk bepaald bij de vraag wat geloven nu eigenlijk is.

Daar hebben we enorm veel over gepraat de laatste jaren.

En dat is winst gebleken.

Als je te maken hebt met een ziekte, waarbij je nooit weet of 't niet weer terug komt...

waarbij je nooit zeker kunt zijn van genezing...

dan moet je leren leven met een grote mate van onzekerheid.

En dan komt het er op aan te ontdekken wie dan de Heer is.

Dan ga je ook ontdekken dat geloven per definitie leven met onzekerheid is.

Onzekerheid m.b.t. je levensomstandigheden.

Maar in vertrouwen op de God van het leven.

Ons geloof is in Hem en niet in wat Hij eventueel allemaal zou kunnen doen.

En of je nu aan kanker lijdt of niet, ieder mens leeft met onzekerheden.

Of je je dat nu bewust bent of niet.

Morgen kun je een dodelijk ongeluk krijgen.

Je man of vrouw, zo schijnbaar gezond, kan zomaar een hartaanval krijgen.

Het bedrijf waar je werkt kan onverwachts op de fles gaan en jij bent je fijne baan kwijt – en hoe moet het verder met je hypotheek.

Het leven is één en al onzekerheid.

En een levensbedreigende ziekte accentueert die onzekerheid alleen maar.

Maar de zieke en zijn of haar omgeving kan juist zo daarmee leren omgaan.

Leren omgaan vooral met God, die in dit alles ons enige houvast is.

Ik heb al eens eerder gezegd: wat is eigenlijk gezond zijn?

Is gezondheid niet boven alles leven in een gezonde relatie met God?

Is dat niet het heil, de heelheid, die alles te boven gaat?

De dichter van Psalm 30 dankt God die zijn rouwklacht veranderde in een reidans.

Opdat, zegt hij, mijn ziel U zou psalmzingen en niemmer verstommen.

Want daar is ons leven voor bedoeld: om God te loven in ons lied.

Ik begon mijn preek met te vertellen over mijn zus.

Ze kreeg te horen dat ze medisch gezien niet meer te genezen was.

En ze bereidde zich toen voor op haar sterven.

En dan moet u weten hoe ze eigenlijk heel haar leven panisch was bij de gedachte aan de dood.

Ze heeft altijd gedacht dat ze het aan haar hart had.

Ze heeft geleden onder allerlei fobieën.

Ze heeft straatvrees gehad.

Ze durfde niet alleen in de trein.

Ze was voor alles en nog wat bang.

Maar toen ze hoorde dat ze sterven ging, werd ze de rust zelf.

Toen legde ze haar hand in de hand van God en ging met Hem het laatste stukje van haar levensweg.

Over genezing gesproken!

Wij, die haar zo goed kenden, hebben dit ervaren als een minstens zo groot wonder dan wanneer ze lichamelijk zou zijn genezen.

God geneest.

Dat staat vast.

Dat doet Hij op vele manieren.

Door artsen en de medische wetenschap.

Door mensen die daar een speciale gave voor krijgen – soms.

Zonder tussenkomst van mensen, na een indringend gebed.

God geneest – lichamelijk; psychisch.

Maar echte genezing is dat we gaaf zijn in de ogen van God.

Als we in gezondheid of ziekte leven voor Hem.

En als we in verbondenheid met Hem het lijden hier en nu kunnen verdragen.

Omdat we weten – hoe goed of hoe kwaad het hier ook is – de heerlijkheid met Hem in de toekomst altijd meer is.

Dan zullen we voor altijd God loven en nooit meer verstommen. AMEN.

24-04-2005

(1226)

Voorzang: Psalm 103, 1 en 2

Votum en Groet

Zingen: Opwekking 464 (Wees stil voor het aangezicht van God...)

Gebed bij de opening van het Woord

Schriftlezingen: Psalm 30 en Marcus 9, 14-29 (NBV)

Zingen: Psalm 30, 3. 4 en 5

Verkondiging

Zingen: Gezang 460

Dankzegging en voorbeden

Collecte

Geloofsbelijdenis

Zingen: Gezang 393

Zegen